

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. oktober 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2017-0030-0668
Dok.: 767177

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 307 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. december 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 307 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af svar på REU alm. del - spørgsmål 86 redegøre for, om videoovervågning fra et fly er "fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera" ifølge retsplejelovens § 791 a?”

Svar:

Retsplejelovens § 791 a regulerer politiets fotografering eller iagttagelse ved hjælp af kikkert eller andet apparat af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted (observation), som led i efterforskning.

Der sondres bl.a. mellem følgende former for observation:

De kvalificerede indgreb: Observation af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, ved hjælp af et apparat, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 1.

De kvalificerede indgreb kan foretages, hvis indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen, og efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængselsstraf, jf. § 791 a, stk. 1. Politiet kan iværksætte sådanne indgreb uden forelæggelse for retten, jf. § 791 a, stk. 8, modsætningsvis.

De mere kvalificerede indgreb: Observation af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, såfremt observationen foretages ved hjælp af et fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 2.

De mere kvalificerede indgreb kan foretages, hvis indgrebet må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen, og efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, jf. § 791 a, stk. 2. Politiet kan iværksætte sådanne indgreb på baggrund af en retskendelse eller på øjemedet, hvis formålet med indgrebet ellers forspildes, med efterfølgende forelæggelse for retten inden 24 timer, jf. § 791 a, stk. 8, jf. § 783.

Det fremgår af forarbejderne, at det er den faktiske brug af et apparat – og ikke apparatets tekniske anvendelsesmuligheder – der er afgørende for, om en observation er omfattet af § 791 a, stk. 1, om kvalificerede indgreb eller

§ 791 a, stk. 2, om mere kvalificerede indgreb (jf. Justitsministeriets besvarelse af 18. marts 1999 af spørgsmål nr. 36 vedrørende lovforslag nr. L 41 af 13. oktober 1998 om ændring af retsplejeloven).

Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet oplyst følgende:

”Rigsadvokaten er ikke umiddelbart bekendt med retspraksis, der nærmere omhandler den retlige vurdering af videoovervågning fra et fly eller noget, der kan sidestilles hermed.”

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det på denne baggrund afhænge af de konkrete omstændigheder, om videoovervågning med udstyr fra luften af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, er en observation ved hjælp af et fjernbetjent eller automatisk virkende apparat efter retsplejelovens § 791 a.

Foretages en sådan videoovervågning f.eks. ved brug af et apparat, der er programmeret til automatisk at optage uden manuel betjening, må det antages, at der i almindelighed er tale om et ”fjernbetjent eller automatisk virkende apparat”. Videoovervågning ved hjælp af et apparat, som anvendes til at foretage iagttagelser fra luften, og som betjenes manuelt, f.eks. af en person ombord på det pågældende fly, kan derimod efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed ikke antages at være et ”fjernbetjent eller automatisk virkende apparat” i bestemmelsens forstand.